Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΌΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΎ ΔΙΚΑΣΤΗΡΊΟΥ (δέκατο πενταμελές τμήμα)

της 14ης Απριλίου 2021 *

«Ταμείο Συνοχής και ΕΤΠΑ – Άρθρο 139, παράγραφος 6, του κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 – Διαχρονική εφαρμογή αυξημένου ποσοστού συγχρηματοδότησης που θεσπίστηκε μετά την υποβολή της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής, αλλά πριν από την αποδοχή των λογαριασμών – Δικαιολογημένη εμπιστοσύνη – Υποχρέωση αιτιολογήσεως – Αρχή της χρηστής διοίκησης»

Στην υπόθεση T-543/19,

Ρουμανία, εκπροσωπούμενη από τις E. Gane, A. Rotăreanu και M. Chicu,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τις A. Armenia, S. Pardo Quintillán και M. L. Mantl,

καθής,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ με αίτημα τη μερική ακύρωση της αποφάσεως C(2019) 4027 τελικό της Επιτροπής, της 23ης Μαΐου 2019, όσον αφορά την αποδοχή των λογαριασμών και τον υπολογισμό του ποσού που καταλογίζεται στο Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) για τη λογιστική χρήση 2017/2018 και για το επιχειρησιακό πρόγραμμα CCI 2014RO16M1OP001 «Μεγάλες υποδομές», με εφαρμογή ποσοστού συγχρηματοδότησης για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού αυτού προγράμματος ύψους 75 % και όχι 85 %,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους M. van der Woude, Πρόεδρο, A. Kornezov (εισηγητή), E. Buttigieg, K. Kowalik-Bańczyk και G. Hesse, δικαστές,

γραμματέας: P. Cullen, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 18ης Σεπτεμβρίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ρουμανική.

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Με την εκτελεστική απόφαση C(2015) 4823 τελικό, της 9ης Ιουλίου 2015 (στο εξής: εκτελεστική απόφαση του 2015), η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 29, παράγραφος 4, και του άρθρου 96, παράγραφος 10, του κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ 2013, L 347, σ. 320), όπως τροποποιήθηκε, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε ορισμένα στοιχεία του επιχειρησιακού προγράμματος CCI 2014RO16M1OP001 «Μεγάλες υποδομές» με σκοπό την ενίσχυση εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και του Ταμείου Συνοχής βάσει του σκοπού που αφορά τις επενδύσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση στη Ρουμανία για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2014 έως 31 Δεκεμβρίου 2020 (στο εξής: επιχειρησιακό πρόγραμμα).

2 Το επιχειρησιακό πρόγραμμα περιελάμβανε οκτώ άξονες προτεραιότητας, εκ των οποίων ο πρώτος αφορούσε τη βελτίωση της κινητικότητας μέσω της αναπτύξεως του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) και του μετρό, και συνδεόταν με το Ταμείο Συνοχής, και ο δεύτερος αφορούσε την ανάπτυξη πολυτροπικού, ποιοτικού, βιώσιμου και αποτελεσματικού συστήματος μεταφορών, και συνδεόταν με το ΕΤΠΑ. Το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, της εκτελεστικής αποφάσεως του 2015, σε συνδυασμό με τα παραρτήματα I και II της ίδιας αποφάσεως, καθόρισε το ανώτατο ποσό ενισχύσεως εκ μέρους του Ταμείου Συνοχής και του ΕΤΠΑ κατά την περίοδο που καλύπτει το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Το άρθρο 4, παράγραφος 3, της εν λόγω αποφάσεως, σε συνδυασμό με το παράρτημά της II, καθόρισε το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τους δύο προμνησθέντες άξονες προτεραιότητας σε 75 % και διευκρίνισε ότι το ποσοστό αυτό θα εφαρμοζόταν στις επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες.

3 Στις 6 Ιουλίου 2018, οι ρουμανικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή την τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής σχετικά με το επιχειρησιακό πρόγραμμα για τη λογιστική χρήση 2017/2018 σύμφωνα με το άρθρο 135, παράγραφος 2, του κανονισμού 1303/2013.

4 Στις 9 Οκτωβρίου 2018, οι ρουμανικές αρχές υπέβαλαν αίτηση τροποποιήσεως του επιχειρησιακού προγράμματος, συνοδευόμενη από αναθεωρημένο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

5 Με την εκτελεστική απόφαση C(2018) 8890 τελικό, της 12ης Δεκεμβρίου 2018 (στο εξής: εκτελεστική απόφαση του 2018), η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 96, παράγραφος 10, του κανονισμού 1303/2013, η Επιτροπή τροποποίησε διάφορα στοιχεία της εκτελεστικής αποφάσεως του 2015. Ειδικότερα, τροποποίησε το παράρτημα II της τελευταίας αυτής αποφάσεως, αυξάνοντας σε 85 % το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος.

6 Κατά τη διάρκεια συναντήσεως που πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2019 μεταξύ των ρουμανικών αρχών και της Επιτροπής, οι ρουμανικές αρχές ζήτησαν την εφαρμογή, για τη λογιστική χρήση 2017/2018, του ποσοστού συγχρηματοδότησης ύψους 85 % για τον πρώτο και

τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος, όπως αυτό καθορίστηκε με την εκτελεστική απόφαση του 2018, αντί του ποσοστού συγχρηματοδότησης ύψους 75 % που καθορίστηκε με την εκτελεστική απόφαση του 2015. Απαντώντας στο αίτημα αυτό, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι κατευθυντήριες γραμμές που περιλαμβάνονται στο έγγραφο με τίτλο «Καθοδήγηση για τα κράτη μέλη σχετικά με την προετοιμασία, εξέταση και αποδοχή των λογαριασμών», όπως το ως άνω έγγραφο καταρτίστηκε από την Επιτροπή στις 3 Δεκεμβρίου 2018 (στο εξής: οδηγός Egesif), απέκλειαν την εφαρμογή του ποσοστού συγχρηματοδότησης ύψους 85 % που είχε καθοριστεί με την εκτελεστική απόφαση του 2018 για την εν λόγω λογιστική χρήση.

7 Στις 15 Φεβρουαρίου 2019, οι ρουμανικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή τους λογαριασμούς του επιχειρησιακού προγράμματος για τη λογιστική χρήση 2017/2018 σύμφωνα με το άρθρο 138, στοιχείο α′, του κανονισμού 1303/2013. Την 1η Μαρτίου 2019, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής για παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών, οι ρουμανικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο των εν λόγω λογαριασμών.

8 Με έγγραφα της 8ης Μαρτίου και της 13ης Μαΐου 2019, οι ρουμανικές αρχές επανέλαβαν στην Επιτροπή το αίτημά τους σχετικά με την εφαρμογή του ποσοστού συγχρηματοδότησης ύψους 85 % για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος για τη λογιστική χρήση 2017/2018.

9 Με έγγραφο της 17ης Μαΐου 2019, η Επιτροπή επιβεβαίωσε στις ρουμανικές αρχές ότι το ποσοστό συγχρηματοδότησης ύψους 85 % για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος δεν ίσχυε για τη λογιστική χρήση 2017/2018. Ειδικότερα, εξήγησε ότι, στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του οδηγού Egesif, κάθε τροποποίηση ποσοστού συγχρηματοδότησης ισχύει μόνο για τις τρέχουσες και μελλοντικές λογιστικές χρήσεις δυνάμει της αρχής του ενιαυσίου στη λογιστική.

10 Με την απόφαση C(2019) 4027 τελικό, της 23ης Μαΐου 2019, η οποία κοινοποιήθηκε στη Ρουμανία στις 24 Μαΐου 2019, η Επιτροπή, αφενός, αποδέχθηκε τους λογαριασμούς του επιχειρησιακού προγράμματος για τη λογιστική χρήση 2017/2018 σύμφωνα με το άρθρο 139, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1303/2013 και, αφετέρου, βάσει των λογαριασμών που έγιναν αποδεκτοί, υπολόγισε το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ για την εν λόγω λογιστική χρήση σύμφωνα με το άρθρο 139, παράγραφος 6, του ίδιου κανονισμού (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση). Από το παράρτημα της αποφάσεως αυτής προκύπτει ότι, κατά τον υπολογισμό του εν λόγω ποσού, η Επιτροπή εφάρμοσε το ποσοστό συγχρηματοδότησης ύψους 75 % για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος, όπως αυτό καθορίστηκε με την εκτελεστική απόφαση του 2015.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

11 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 30 Ιουλίου 2019, η Ρουμανία άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

12 Στις 18 Οκτωβρίου 2019, η Επιτροπή κατέθεσε το υπόμνημα αντικρούσεως στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου.

13 Το υπόμνημα απαντήσεως κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 6 Δεκεμβρίου 2019. Το υπόμνημα ανταπαντήσεως κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Ιανουαρίου 2020.

14 Στις 13 Μαΐου 2020, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου ανέθεσε την υπό κρίση υπόθεση σε νέο εισηγητή δικαστή, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.

15 Με έγγραφο της Γραμματείας της 10ης Ιουνίου 2020, το Γενικό Δικαστήριο απηύθυνε, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας του άρθρου 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, γραπτές ερωτήσεις στους διαδίκους, οι οποίοι απάντησαν εντός των ταχθεισών προθεσμιών.

16 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά τη συνεδρίαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2020.

17 Η Ρουμανία ζητεί, κατ' ουσίαν, από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει εν μέρει την προσβαλλόμενη απόφαση, στο μέτρο που η Επιτροπή εφάρμοσε ποσοστό συγχρηματοδότησης 75 %, και όχι 85 %, για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος·

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

18 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

– να καταδικάσει τη Ρουμανία στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

19 Προς στήριξη της προσφυγής, η Ρουμανία προβάλλει δύο λόγους ακυρώσεως, εκ των οποίων ο πρώτος αφορά παράβαση του άρθρου 120, παράγραφος 3, και του άρθρου 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013 καθώς και παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και ο δεύτερος παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως που προβλέπεται στο άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και της αρχής της χρηστής διοίκησης.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση του άρθρου 120, παράγραφος 3, και του άρθρου 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013 καθώς και από παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

20 Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως περιλαμβάνει δύο σκέλη, εκ των οποίων το πρώτο αφορά παράβαση του άρθρου 120, παράγραφος 3, και του άρθρου 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013 και το δεύτερο παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Επί του πρώτου σκέλους που αφορά παράβαση του άρθρου 120, παράγραφος 3, και του άρθρου 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013

21 Η Ρουμανία υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η εφαρμογή, στην προσβαλλόμενη απόφαση, του ποσοστού συγχρηματοδότησης ύψους 75 % για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος, όπως αυτό καθορίστηκε με την εκτελεστική απόφαση του 2015, αντί του ποσοστού συγχρηματοδότησης ύψους 85 % που καθορίστηκε με την εκτελεστική απόφαση του 2018, αντιβαίνει στο άρθρο 120, παράγραφος 3, και στο άρθρο 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013. Κατά το εν λόγω κράτος μέλος, το ποσοστό συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του ποσού που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ για συγκεκριμένη λογιστική χρήση, σύμφωνα με το άρθρο 139, παράγραφος 6, στοιχείο α', του κανονισμού 1303/2013, είναι το ισχύον κατά τον χρόνο της αποδοχής, εκ μέρους της Επιτροπής, των λογαριασμών που αφορούν την εν λόγω λογιστική χρήση, και όχι εκείνο που ίσχυε κατά την ημερομηνία υποβολής, εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους, της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής που αντιστοιχεί στην εν λόγω λογιστική χρήση, όπως δέχθηκε η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση. Κατά συνέπεια, εν προκειμένω, καθόσον οι λογαριασμοί του επιχειρησιακού προγράμματος για τη λογιστική χρήση 2017/2018 έγιναν αποδεκτοί στις 23 Μαΐου 2019, για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος έπρεπε να εφαρμοστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης ύψους 85 %, δεδομένου ότι το ποσοστό αυτό θεσπίστηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2018 με την εκτελεστική απόφαση του 2018.

22 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της Ρουμανίας.

23 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι το ποσοστό συγχρηματοδότησης που καθορίστηκε αρχικώς με απόφαση της Επιτροπής περί εγκρίσεως επιχειρησιακού προγράμματος μπορεί να τροποποιηθεί στη συνέχεια, σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφοι 1 και 2, και το άρθρο 96, παράγραφος 10, του κανονισμού 1303/2013. Εν προκειμένω, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων αυτών, το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος αυξήθηκε από 75 % σε 85 % με την εκτελεστική απόφαση του 2018.

24 Επιπλέον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο κανονισμός 1303/2013 δεν περιέχει καμία ειδική διάταξη ως προς τη διαχρονική εφαρμογή μιας τροποποιήσεως του ποσοστού συγχρηματοδότησης.

25 Ειδικότερα, το άρθρο 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013, βάσει του οποίου εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, προβλέπει απλώς ότι το ποσοστό συγχρηματοδότησης για κάθε προτεραιότητα εφαρμόζεται στα ποσά των λογαριασμών που αναφέρονται στο άρθρο 137, παράγραφος 1, στοιχείο α', του ίδιου κανονισμού, χωρίς να διευκρινίζει ποιο είναι το ποσοστό συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται σε περίπτωση τροποποιήσεως του εν λόγω ποσοστού μετά την υποβολή της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής, αλλά πριν από την αποδοχή των λογαριασμών που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένη λογιστική χρήση.

26 Ομοίως, η εκτελεστική απόφαση του 2018 δεν διευκρινίζει αν η τροποποίηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος ίσχυε για τη λογιστική χρήση 2017/2018 ή αν ίσχυε μόνο για την τρέχουσα κατά την ημερομηνία έκδοσης της εν λόγω αποφάσεως λογιστική χρήση και για τις μεταγενέστερες λογιστικές χρήσεις.

27 Συναφώς, επισημαίνεται ότι κατά το άρθρο 2, σημείο 29, του κανονισμού 1303/2013 ως «λογιστική χρήση» ορίζεται, ιδίως για τους σκοπούς του τέταρτου μέρους του κανονισμού αυτού, η περίοδος από την 1η Ιουλίου ενός έτους έως την 30ή Ιουνίου του επόμενου έτους. Εν προκειμένω, η λογιστική χρήση εκτεινόταν από την 1η Ιουλίου 2017 έως τις 30 Ιουνίου 2018 και, επομένως, είχε ήδη λήξει κατά την ημερομηνία έκδοσης της εκτελεστικής αποφάσεως του 2018.

28 Υπό τις συνθήκες αυτές, προκειμένου να καθοριστεί ποιο είναι το εφαρμοστέο ποσοστό συγχρηματοδότησης, κατά την έννοια του άρθρου 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013, σε περίπτωση τροποποιήσεως του εν λόγω ποσοστού μετά την υποβολή της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής, αλλά πριν από την αποδοχή των λογαριασμών, πρέπει να ληφθούν υπόψη το γράμμα της διατάξεως αυτής, το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (πρβλ. απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2020, Ursa Major Services, C-814/18, EU:C:2020:27, σκέψη 49 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

29 Κατά πρώτον, το γράμμα του άρθρου 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013 έχει ως εξής:

«Βάσει των λογαριασμών που γίνονται αποδεκτοί, η Επιτροπή υπολογίζει το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί [στο ΕΤΠΑ, στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, στο Ταμείο Συνοχής] και το [Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)] για τη λογιστική χρήση και τις επακόλουθες προσαρμογές αναφορικά με τις καταβολές στο κράτος μέλος. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:

α) τα ποσά των λογαριασμών που αναφέρονται στο άρθρο 137 παράγραφος 1 στοιχείο α) και στα οποία πρέπει να εφαρμόζεται το ποσοστό συγχρηματοδότησης για κάθε άξονα προτεραιότητας·

β) το συνολικό ποσό των πληρωμών που πραγματοποίησε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια της εν λόγω λογιστικής χρήσης, το οποίο αποτελείται από:
   i) το ποσό των ενδιάμεσων πληρωμών που έχει καταβάλει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 130 παράγραφος 1 και το άρθρο 24· και
   ii) το ποσό της ετήσιας προχρηματοδότησης που καταβλήθηκε βάσει του άρθρου 134 παράγραφος 2.»

30 Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 25 ανωτέρω, το άρθρο 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013 δεν περιέχει καμία διευκρίνιση όσον αφορά τη διαχρονική εφαρμογή της τροποποιήσεως του ποσοστού συγχρηματοδότησης που επέρχεται μετά την τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής για μια λογιστική χρήση, αλλά πριν από την αποδοχή των λογαριασμών της χρήσης αυτής. Εντούτοις, από το γράμμα της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι η Επιτροπή υπολογίζει το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ για την οικεία «λογιστική χρήση». Επιπλέον, τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή στο πλαίσιο του εν λόγω υπολογισμού, τα οποία μνημονεύονται στο πρώτο μέρος του στοιχείου α′ καθώς και στο στοιχείο β′ της εν λόγω διατάξεως, συνδέονται επίσης με τη λογιστική χρήση την οποία αφορούν οι λογαριασμοί που έγιναν αποδεκτοί.

31 Συγκεκριμένα, αφενός, κατά το άρθρο 139, παράγραφος 6, στοιχείο α′, του κανονισμού 1303/2013, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τα «ποσά των λογαριασμών που αναφέρονται στο άρθρο 137 παράγραφος 1 στοιχείο α)» του κανονισμού αυτού. Η δε τελευταία αυτή διάταξη ορίζει τα εν λόγω ποσά ως, μεταξύ άλλων, το «συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών που έχουν εγγραφεί στα λογιστικά συστήματα της αρχής πιστοποίησης, τα οποία περιλαμβάνονται

σε αιτήσεις [ενδιάμεσων] πληρωμών που έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 131 και το άρθρο 135 παράγραφος 2 έως τις 31 Ιουλίου του έτους μετά τη λήξη της λογιστικής χρήσης».

32 Αφετέρου, κατά το άρθρο 139, παράγραφος 6, στοιχείο β′, του κανονισμού 1303/2013, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το «συνολικό ποσό των πληρωμών που πραγματοποίησε [αυτή] κατά τη διάρκεια της εν λόγω λογιστικής χρήσης», συμπεριλαμβανομένου, μεταξύ άλλων, του «ποσ[ού] των ενδιάμεσων πληρωμών που έχει καταβάλει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 130 παράγραφος 1 και το άρθρο 24· [του κανονισμού]».

33 Επομένως, από το γράμμα του άρθρου 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013 προκύπτει ότι τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ποσού που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ αφορούν την οικεία λογιστική χρήση.

34 Κατά δεύτερον, όσον αφορά το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013, πρώτον, επισημαίνεται ότι μία από τις κύριες τροποποιήσεις που επέφερε ο εν λόγω κανονισμός συνίσταται στη δημιουργία ενός νέου συστήματος επιμερισμένης διαχείρισης των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων στηριζόμενου στην αρχή του ενιαυσίου στη λογιστική. Η αρχή αυτή εκφράζεται με την ύπαρξη ετήσιου κύκλου για τη δήλωση και τον έλεγχο των δαπανών ο οποίος έχει ως μοναδική περίοδο αναφοράς τη λογιστική χρήση. Αντιθέτως, υπό το κράτος του προϊσχύσαντος κανονισμού, ήτοι του κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 (ΕΕ 2006, L 210, σ. 25), ο οποίος ίσχυε για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, η περίοδος αναφοράς ήταν η πολυετής περίοδος επτά ετών.

35 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την αρχή του ενιαυσίου στη λογιστική, οι διαδικασίες που προβλέπει ο κανονισμός 1303/2013 τόσο όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση των δαπανών που πρέπει να καταλογιστούν στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ (βλ. το δεύτερο μέρος, τίτλος IX, κεφάλαιο I, και το τέταρτο μέρος, τίτλος II, κεφάλαιο I, του εν λόγω κανονισμού) όσο και την προετοιμασία, την εξέταση και την αποδοχή των λογαριασμών (βλ. το δεύτερο μέρος, τίτλος IX, κεφάλαιο II, και το τέταρτο μέρος, τίτλος II, κεφάλαιο II, του εν λόγω κανονισμού) διαμορφώνονται με βάση την έννοια της λογιστικής χρήσης.

36 Συνακόλουθα, τρίτον, όσον αφορά τη διαδικασία σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση των δαπανών που καταλογίζονται στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ, το άρθρο 135, παράγραφος 1, του κανονισμού 1303/2013 προβλέπει ότι η αρχή πιστοποίησης του οικείου κράτους μέλους μπορεί να υποβάλλει αιτήσεις ενδιάμεσης πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 131, παράγραφος 1, του κανονισμού, καλύπτουσες τα ποσά τα οποία εγγράφονται στο λογιστικό σύστημα «κατά την [οικεία] λογιστική χρήση». Σύμφωνα με το άρθρο 135, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, η αρχή πιστοποίησης μπορεί να υποβάλλει την τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής «έως τις 31 Ιουλίου μετά τη λήξη της προηγούμενης λογιστικής χρήσης» και, σε κάθε περίπτωση, «πριν από την πρώτη αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής για την επόμενη λογιστική χρήση».

37 Επισημαίνεται, συναφώς, ότι η τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής που απευθύνει το οικείο κράτος μέλος στην Επιτροπή για συγκεκριμένη λογιστική χρήση υποβάλλεται μετά τη λήξη της εν λόγω λογιστικής χρήσης και αποτελεί τη βάση για την κατάρτιση των λογαριασμών και για τον υπολογισμό του ποσού που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013. Συγκεκριμένα, η τελική

αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής αποτελεί τη βάση για τον καθορισμό τόσο των επιλέξιμων δαπανών που λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 139, παράγραφος 6, στοιχείο α′, του εν λόγω κανονισμού όσο και του συνολικού ποσού των ενδιάμεσων πληρωμών που λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή δυνάμει του στοιχείου β′ της παραγράφου 6.

38 Επομένως, αφενός, το άρθρο 139, παράγραφος 6, στοιχείο α′, του κανονισμού 1303/2013 παραπέμπει στο άρθρο 137, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού αυτού, το οποίο παραπέμπει, με τη σειρά του, στο άρθρο 131 και στο άρθρο 135, παράγραφος 2, αυτού. Όπως διευκρινίζει η Επιτροπή, από το άρθρο 131, παράγραφος 1, του κανονισμού 1303/2013 προκύπτει ότι η τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής αποτυπώνει το σωρευτικό συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών που έχουν εγγραφεί στο λογιστικό σύστημα της αρχής πιστοποίησης κατά την οικεία λογιστική χρήση και υποβλήθηκαν για πληρωμή στο πλαίσιο της χρήσης αυτής. Η ως άνω αίτηση περατώνει τη δήλωση των επιλέξιμων δαπανών που αντιστοιχούν στην οικεία λογιστική χρήση καθόσον, μετά την υποβολή της, το οικείο κράτος μέλος δεν μπορεί πλέον να υποβάλει για τη λογιστική αυτή χρήση επιλέξιμες δαπάνες για πληρωμή. Το δε άρθρο 135, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού ορίζει την προθεσμία υποβολής της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής, ήτοι ορίζει ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής την 31η Ιουλίου μετά τη λήξη της προηγούμενης λογιστικής χρήσης.

39 Επομένως, από τον συνδυασμό του άρθρου 139, παράγραφος 6, στοιχείο α′, του κανονισμού 1303/2013 με το άρθρο 137, παράγραφος 1, στοιχείο α′, και με το άρθρο 135, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, διατάξεις οι οποίες παραπέμπουν διαδοχικά η μία στην άλλη, προκύπτει ότι οι επιλέξιμες δαπάνες που λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή στο πλαίσιο του υπολογισμού του ποσού που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ είναι αυτές που έχουν εγγραφεί στο λογιστικό σύστημα της αρχής πιστοποίησης κατά την οικεία λογιστική χρήση και υποβλήθηκαν με την τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής. Εξάλλου, οι επιλέξιμες δαπάνες και το ποσοστό συγχρηματοδότησης το οποίο εφαρμόζεται στις εν λόγω δαπάνες είναι δύο άρρηκτα συνδεδεμένα στοιχεία βάσει των οποίων υπολογίζεται το ποσό που καταλογίζεται στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ. Συνακόλουθα, δεδομένου ότι το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών που αφορούν συγκεκριμένη λογιστική χρήση καθορίζεται κατά τον χρόνο της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής για την εν λόγω λογιστική χρήση, φαίνεται συνεπές προς την οικονομία του κανονισμού 1303/2013 να ακολουθεί την ίδια λογική ο καθορισμός του ποσοστού συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται στις εν λόγω δαπάνες, ώστε το ως άνω ποσοστό να είναι αυτό που ίσχυε το αργότερο κατά τον χρόνο υποβολής της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής.

40 Αφετέρου, κατά το άρθρο 139, παράγραφος 6, στοιχείο β′, του κανονισμού 1303/2013, κατά τον υπολογισμό του ποσού που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ, η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη το συνολικό ποσό των πληρωμών που πραγματοποίησε «κατά τη διάρκεια της εν λόγω λογιστικής χρήσης», το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το συνολικό ποσό των ενδιάμεσων πληρωμών που έχει καταβάλει σύμφωνα με το άρθρο 130, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού. Κατά το γράμμα της τελευταίας αυτής διάταξης, η Επιτροπή καταβάλλει ως ενδιάμεσες πληρωμές το 90 % του ποσού που προκύπτει από την εφαρμογή του ποσοστού συγχρηματοδότησης για κάθε προτεραιότητα που ορίζεται στην απόφαση για την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος στην επιλέξιμη δαπάνη για προτεραιότητα που περιλαμβάνεται στην αίτηση πληρωμής.

41 Η τελευταία αυτή διάταξη επιβεβαιώνει, επομένως, την εγγενή σχέση μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών που αναγράφονται στις αιτήσεις ενδιάμεσης πληρωμής και του ποσοστού συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται σε αυτές. Ειδικότερα, δεν αμφισβητείται ότι καθεμία από

τις εν λόγω αιτήσεις πληρωμής λαμβάνει υπόψη το σωρευτικό σύνολο των επιλέξιμων δαπανών που έχουν καταχωριστεί στο λογιστικό σύστημα της αρχής πιστοποίησης μέχρι την υποβολή της συγκεκριμένης αίτησης και ότι η ενδιάμεση πληρωμή που πρέπει να πραγματοποιηθεί για την επίμαχη αίτηση αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ, αφενός, του συνολικού ποσού των επιλέξιμων δαπανών που είχαν καταχωριστεί στο λογιστικό σύστημα μέχρι την αίτηση αυτή, επί του οποίου εφαρμόζεται το ισχύον κατά το χρονικό εκείνο σημείο ποσοστό συγχρηματοδότησης, και, αφετέρου, των ήδη πραγματοποιηθεισών ενδιάμεσων πληρωμών. Τούτο συνεπάγεται, χωρίς σχετική αμφισβήτηση εκ μέρους της Ρουμανίας, ότι τυχόν τροποποίηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης η οποία επήλθε μέχρι την ημερομηνία υποβολής της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής για μια λογιστική χρήση λαμβάνεται υπόψη για τη χρήση αυτή και εφαρμόζεται στο σύνολο των επιλέξιμων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της εν λόγω χρήσης. Επομένως, η τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής παγιώνει τόσο το σωρευτικό συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών για την επίμαχη λογιστική χρήση όσο και το ποσοστό συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται στο σύνολο των δαπανών αυτών.

42 Τέταρτον, όσον αφορά τη διαδικασία προετοιμασίας, εξέτασης και αποδοχής των λογαριασμών, η αιτιολογική σκέψη 118 του κανονισμού 1303/2013 διευκρινίζει ότι, στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, οι λογαριασμοί των επιχειρησιακών προγραμμάτων επαληθεύονται και γίνονται δεκτοί «κάθε χρόνο».

43 Προς τούτο, κατ' αρχάς, σύμφωνα με το άρθρο 138 του κανονισμού 1303/2013, σε συνδυασμό με το άρθρο 63, παράγραφοι 5 και 7, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ 2018, L 193, σ. 1), το οικείο κράτος μέλος πρέπει να υποβάλλει στην Επιτροπή τους λογαριασμούς επιχειρησιακού προγράμματος για μια συγκεκριμένη λογιστική χρήση το αργότερο στις 15 Φεβρουαρίου του επομένου έτους.

44 Οι λογαριασμοί που υποβάλλει το οικείο κράτος μέλος πρέπει να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που απαριθμούνται στο άρθρο 137, παράγραφος 1, του κανονισμού 1303/2013, οι οποίες συναρτώνται με την οικεία λογιστική χρήση. Συγκεκριμένα, κατά τη διάταξη αυτή, οι εν λόγω λογαριασμοί, οι οποίοι υποβάλλονται στην Επιτροπή για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, «καλύπτουν τη λογιστική χρήση» και περιλαμβάνουν, για κάθε προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, για κάθε Ταμείο και κατηγορία περιφερειών, μεταξύ άλλων, το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών που έχουν εγγραφεί στα λογιστικά συστήματα της αρχής πιστοποίησης το οποίο συμπεριελήφθη στις αιτήσεις πληρωμής που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 131 και το άρθρο 135, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, «έως τις 31 Ιουλίου του έτους μετά τη λήξη της λογιστικής χρήσης».

45 Επιπλέον, οι λογαριασμοί πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή μαζί με κατάλογο των συμπληρωματικών εγγράφων που απαριθμούνται στο άρθρο 138 του κανονισμού 1303/2013 και αφορούν, επίσης, την προηγούμενη λογιστική χρήση.

46 Ακολούθως, κατά το άρθρο 139, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1303/2013, σε συνδυασμό με το άρθρο 84 του κανονισμού, η Επιτροπή οφείλει να εξετάζει τα έγγραφα που κοινοποιεί το οικείο κράτος μέλος και να αποδέχεται τους λογαριασμούς που αυτό υποβάλλει εφόσον μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και αληθείς, «[έ]ως τις 31 Μαΐου του έτους μετά τη λήξη της λογιστικής χρήσης».

47 Βάσει των λογαριασμών που γίνονται αποδεκτοί κατά τα ανωτέρω, η Επιτροπή υπολογίζει το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ «για τη[ν οικεία] λογιστική χρήση» και τις επακόλουθες προσαρμογές αναφορικά με τις καταβολές στο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013.

48 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η οικονομία του κανονισμού 1303/2013, και, ως εκ τούτου, το κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 139, παράγραφος 6, του κανονισμού, στηρίζεται στην αρχή του ενιαυσίου στη λογιστική τόσο όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση των δαπανών που καταλογίζονται στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ όσο και όσον αφορά την προετοιμασία, την εξέταση και την αποδοχή των λογαριασμών και ότι η τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής για λογιστική χρήση έχει ιδιαίτερη σημασία από την άποψη αυτή, στο μέτρο που αποτυπώνει το σωρευτικό συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών που αφορούν την εν λόγω λογιστική χρήση επί του οποίου πρέπει να εφαρμοστεί το ισχύον κατά τον χρόνο εκείνο ποσοστό συγχρηματοδότησης.

49 Όσον αφορά, κατά τρίτον, τους σκοπούς που επιδιώκει ο κανονισμός 1303/2013, από την αιτιολογική του σκέψη 10 προκύπτει ότι ο κανονισμός αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, βάσει του άρθρου 317 ΣΛΕΕ και στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, στον καθορισμό των όρων υπό τους οποίους η Επιτροπή μπορεί να ασκήσει τις αρμοδιότητές της για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη διασαφήνιση των αρμοδιοτήτων συνεργασίας με τα κράτη μέλη. Οι όροι αυτοί θα πρέπει να δώσουν τη δυνατότητα στην Επιτροπή να λαμβάνει επαρκείς διαβεβαιώσεις ότι τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τους πόρους των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων με νόμιμο και κανονικό τρόπο και σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ 2012, L 298, σ. 1), ο οποίος κανονισμός 966/2012 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό 2018/1046.

50 Εξάλλου, η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης επιτάσσει, μεταξύ άλλων, στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία σύμφωνα με τις νομικές αρχές και απαιτήσεις στις οποίες στηρίζεται η τομεακή νομοθεσία της Ένωσης. Εν προκειμένω, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 48 ανωτέρω, μία από τις κατευθυντήριες αρχές που συνιστούν την ίδια την οικονομία του κανονισμού 1303/2013 είναι η αρχή του ενιαυσίου στη λογιστική. Συνακόλουθα, ο νομοθέτης της Ένωσης έκρινε ότι η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων διασφαλίζεται καλύτερα βάσει της υποχρεώσεως των μεν κρατών μελών να υποβάλλουν τους λογαριασμούς των επιχειρησιακών προγραμμάτων σε ετήσια βάση, της δε Επιτροπής να τους κάνει αποδεκτούς σε ετήσια βάση. Ωστόσο, τυχόν εφαρμογή στις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια λογιστικής χρήσης και ενεγράφησαν στο λογιστικό σύστημα ποσοστού συγχρηματοδότησης θεσπισθέντος κατόπιν της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής, το οποίο επομένως δεν ίσχυε ούτε κατά τη

διάρκεια της επίμαχης λογιστικής χρήσης ούτε κατά την ημερομηνία της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής, θα ισοδυναμούσε, κατ' ουσίαν, με παραβίαση της αρχής του ενιαυσίου στη λογιστική.

51 Ως εκ τούτου, από γραμματική, συστηματική και τελολογική ερμηνεία του κανονισμού 1303/2013 προκύπτει ότι το ποσοστό συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του ποσού που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ για συγκεκριμένη λογιστική χρήση, σύμφωνα με το άρθρο 139, παράγραφος 6, στοιχείο α', του κανονισμού 1303/2013, είναι το ισχύον κατά την ημερομηνία υποβολής, εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους, της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής που αντιστοιχεί στην οικεία λογιστική χρήση.

52 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από τα επιχειρήματα που προέβαλε η Ρουμανία προς στήριξη της άποψης ότι το εφαρμοστέο ποσοστό συγχρηματοδότησης κατά την έννοια του άρθρου 139, παράγραφος 6, στοιχείο α', του κανονισμού 1303/2013 είναι εκείνο που ίσχυε κατά τον χρόνο της αποδοχής των λογαριασμών.

53 Πρώτον, η Ρουμανία δεν μπορεί να αντλήσει επιχείρημα από το γεγονός ότι, κατά το άρθρο 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013, το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ υπολογίζεται «[β]άσει των λογαριασμών που γίνονται αποδεκτοί».

54 Πράγματι, ελλείψει διευκρίνισης στο άρθρο 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013 ως προς το ποσοστό συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται όταν αυτό τροποποιηθεί μετά την υποβολή της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής, αλλά πριν από την αποδοχή των λογαριασμών που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένη λογιστική χρήση, το γεγονός ότι το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ υπολογίζεται μόνο μετά την αποδοχή των λογαριασμών δεν σημαίνει ότι το εφαρμοστέο ποσοστό πρέπει να είναι το ισχύον κατά τον χρόνο της αποδοχής.

55 Δεύτερον, το επιχείρημα της Ρουμανίας ότι η ημερομηνία υποβολής της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής συνιστά «τυχαίο» σημείο αναφοράς πρέπει να απορριφθεί, για τους λόγους που εκτίθενται στις σκέψεις 37 έως 40 ανωτέρω.

56 Πρέπει, ωστόσο, να προστεθεί ότι η Ρουμανία ορθώς επισημαίνει ότι υφίσταται απόκλιση ενός μηνός, κατ' ανώτατο όριο, μεταξύ της ημερομηνίας λήξης της λογιστικής χρήσης (30 Ιουνίου ενός έτους) και της ημερομηνίας υποβολής της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο στις 31 Ιουλίου του ίδιου έτους). Εντούτοις, η απόκλιση αυτή δεν σημαίνει ότι η λήψη υπόψη της ημερομηνίας υποβολής της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής για τον καθορισμό του εφαρμοστέου ποσοστού συγχρηματοδότησης είναι ασύμβατη προς την αρχή του ενιαυσίου στη λογιστική. Πράγματι, η απόκλιση αυτή, η οποία περιορίζεται σε έναν μήνα κατ' ανώτατο όριο, εξηγείται από προσκόμματα διοικητικής και τεχνικής φύσεως, δεδομένου ότι οι αρχές πιστοποίησης χρειάζονται προφανώς ορισμένο χρόνο μετά τη λήξη της λογιστικής χρήσης για να συλλέξουν και να ελέγξουν τα τελευταία σχετικά στοιχεία και να προετοιμάσουν την εν λόγω αίτηση. Προς τούτο, ο νομοθέτης της Ένωσης έκρινε αναγκαίο να χορηγήσει στις εν λόγω αρχές έναν επιπλέον μήνα για την υποβολή της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής, μετά τη λήξη της λογιστικής χρήσης.

57 Τρίτον, η Ρουμανία υποστηρίζει ότι οι διατάξεις του κανονισμού 1303/2013 που αφορούν την τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής, αφενός, και το άρθρο 139 του κανονισμού αυτού, αφετέρου, βρίσκονται σε διαφορετικά κεφάλαια του κανονισμού και επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς, καθόσον οι μεν πρώτες αφορούν ενδιάμεσο διαδικαστικό στάδιο προσωρινού

χαρακτήρα, το δε δεύτερο αφορά τελικό διαδικαστικό στάδιο περιβεβλημένο με διαδικαστικές εγγυήσεις. Επομένως, οι διαδικασίες σχετικά με συγκεκριμένη λογιστική χρήση παραμένουν ανοικτές μέχρι το χρονικό σημείο της αποδοχής των λογαριασμών και του υπολογισμού του ποσού που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ.

58 Συναφώς, επισημαίνεται, όπως ορθώς υπογραμμίζει η Ρουμανία, ότι η διαδικασία για την προετοιμασία, την εξέταση και την αποδοχή των λογαριασμών για συγκεκριμένη λογιστική χρήση έχει κεφαλαιώδη σημασία για τον υπολογισμό του ποσού που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ. Πράγματι, η διαδικασία αυτή παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να ελέγξει την πληρότητα, την ακρίβεια και την αλήθεια των λογαριασμών που υπέβαλε το οικείο κράτος μέλος. Επίσης, μετά την αποδοχή των λογαριασμών, η Επιτροπή προβαίνει στην εκκαθάριση της οικείας ετήσιας προχρηματοδότησης και στην καταβολή ενδεχόμενων πρόσθετων ποσών σύμφωνα με το άρθρο 139, παράγραφος 7, του κανονισμού 1303/2013.

59 Ωστόσο, όσο σημαντικό και αν είναι, το ως άνω στάδιο της διαδικασίας αφορά μόνον την εκ των υστέρων επαλήθευση των δαπανών που περιέλαβε το οικείο κράτος μέλος στις αιτήσεις ενδιάμεσης πληρωμής που αφορούν μια λογιστική χρήση. Πράγματι, κατά το στάδιο αυτό της διαδικασίας, η Επιτροπή και το οικείο κράτος μέλος δεν μπορούν, κατά κανόνα, να προσθέσουν στους λογαριασμούς που πρέπει να γίνουν αποδεκτοί στοιχεία που προέκυψαν μετά τη λήξη της επίμαχης λογιστικής χρήσης. Πρόκειται, επομένως, για ένα διαδικαστικό στάδιο ελέγχου των στοιχείων τα οποία αφορούν την περίοδο που καλύπτει η επίμαχη λογιστική χρήση και τα οποία επαναλαμβάνονται στην τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής. Κατά συνέπεια, το εν λόγω στάδιο έχει τυπικό χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να καταλήξει, κατ' αρχήν, στη λογιστική καταχώριση δαπανών που πραγματοποιήθηκαν εκτός της επίμαχης λογιστικής χρήσης.

60 Αυτός είναι, εξάλλου, ο λόγος για τον οποίο, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 39 ανωτέρω, το άρθρο 139, παράγραφος 6, στοιχείο α′, του κανονισμού 1303/2013, σε συνδυασμό με το άρθρο 137, παράγραφος 1, στοιχείο α′, και το άρθρο 135, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, διατάξεις οι οποίες παραπέμπουν διαδοχικά η μία στην άλλη, επισημαίνει ότι οι επιλέξιμες δαπάνες που λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή στο πλαίσιο του υπολογισμού του ποσού που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ είναι αυτές που έχουν εγγραφεί στο λογιστικό σύστημα της αρχής πιστοποίησης κατά τη διάρκεια της οικείας λογιστικής χρήσεως και υποβλήθηκαν με την τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής. Επομένως, το ποσοστό συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται στις εν λόγω δαπάνες θα πρέπει να ακολουθεί την ίδια λογική, ελλείψει οποιασδήποτε άλλης σχετικής διευκρίνισης εκ μέρους του νομοθέτη της Ένωσης.

61 Το συμπέρασμα αυτό είναι, εξάλλου, σύμφωνο με την αρχή της μη αναδρομικότητας των νομικών πράξεων. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, οι κανόνες ουσιαστικού δικαίου ερμηνεύονται συνήθως υπό την έννοια ότι δεν αφορούν καταστάσεις που δημιουργήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος τους παρά μόνο στον βαθμό που προκύπτει σαφώς από το γράμμα τους, τον σκοπό τους ή την όλη οικονομία τους ότι πρέπει να παράγουν τέτοια αποτελέσματα (βλ. απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2018, O'Brien, C-432/17, EU:C:2018:879, σκέψη 26 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

62 Επομένως, νέος κανόνας δικαίου έχει εφαρμογή από της ενάρξεως ισχύος της πράξης με την οποία θεσπίζεται και, μολονότι δεν εφαρμόζεται επί των εννόμων καταστάσεων οι οποίες γεννήθηκαν και διαμορφώθηκαν οριστικώς πριν από την έναρξη ισχύος αυτής της πράξης, εφαρμόζεται εντούτοις αμέσως στα μελλοντικά αποτελέσματα καταστάσεως η οποία γεννήθηκε υπό το κράτος του προγενέστερου νόμου, καθώς και στις νέες έννομες καταστάσεις. Το αντίθετο

ισχύει, υπό την επιφύλαξη της αρχής της μη αναδρομικότητας των νομικών πράξεων, μόνο σε περίπτωση που ο νέος αυτός κανόνας συνοδεύεται από ειδικές διατάξεις οι οποίες καθορίζουν συγκεκριμένα τις προϋποθέσεις διαχρονικής εφαρμογής του (βλ. απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2018, O'Brien, C-432/17, EU:C:2018:879, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

63 Εν προκειμένω, όπως επισημάνθηκε στις σκέψεις 24 έως 26 ανωτέρω, ούτε η εκτελεστική απόφαση του 2018 ούτε ο κανονισμός 1303/2013 περιέχουν ειδική διάταξη που να καθορίζει τις προϋποθέσεις διαχρονικής εφαρμογής μιας τροποποίησης του ποσοστού συγχρηματοδότησης όπως αυτή που επήλθε με την εκτελεστική απόφαση του 2018.

64 Ως εκ τούτου, από τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 62 ανωτέρω προκύπτει ότι ο κανόνας που καθορίζει νέο ποσοστό συγχρηματοδότησης, ο οποίος αποτελεί κανόνα ουσιαστικού δικαίου, καθόσον καθορίζει το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ, έχει εφαρμογή από της ενάρξεως ισχύος της πράξης που τον θεσπίζει, δηλαδή από την ημερομηνία έκδοσης της εκτελεστικής αποφάσεως του 2018, στις 12 Δεκεμβρίου 2018, διευκρινιζομένου ότι δεν εφαρμόζεται επί των εννόμων καταστάσεων που γεννήθηκαν και διαμορφώθηκαν οριστικώς πριν από την ημερομηνία αυτή.

65 Ωστόσο, κατά τον χρόνο εκείνο, η νομική κατάσταση της Ρουμανίας όσον αφορά τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης 2017/2018 είχε ήδη οριστικώς διαμορφωθεί, κατά την έννοια της νομολογίας που μνημονεύεται στη σκέψη 62 ανωτέρω. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι η εν λόγω λογιστική χρήση έληξε στις 30 Ιουνίου 2018 και η τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής διαβιβάστηκε στις 6 Ιουλίου 2018, το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών για την εν λόγω λογιστική χρήση είχε οριστικά εγγραφεί και υποβληθεί για πληρωμή. Επομένως, η αποδοχή της άποψης της Ρουμανίας θα ισοδυναμούσε με αναδρομική εφαρμογή στις ήδη πραγματοποιηθείσες, εγγραφείσες και υποβληθείσες προς πληρωμή δαπάνες ποσοστού συγχρηματοδότησης το οποίο θεσπίστηκε μεταγενέστερα και εφαρμόζεται, ως εκ τούτου, στην επόμενη λογιστική χρήση.

66 Τέταρτον, δεν μπορεί να ευδοκιμήσει ούτε το επιχείρημα που αντλεί η Ρουμανία από το άρθρο 137, παράγραφος 2, του κανονισμού 1303/2013. Κατά τη διάταξη αυτή, ένα κράτος μέλος μπορεί να εξαιρέσει από τους λογαριασμούς μιας λογιστικής χρήσης δαπάνες που περιλαμβάνονται σε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής η οποία αντιστοιχεί στην εν λόγω λογιστική χρήση, αν υπάρχει εν εξελίξει αξιολόγηση της νομιμότητας και της κανονικότητάς τους. Στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, το σύνολο ή μέρος της δαπάνης του οποίου η νομιμότητα και η κανονικότητα αποδεικνύεται μεταγενέστερα μπορεί να περιληφθεί σε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής αφορώσα τις μεταγενέστερες λογιστικές χρήσεις.

67 Η δυνατότητα εξαίρεσης από τους λογαριασμούς δαπάνης η οποία είχε περιληφθεί σε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής για τον λόγο ότι η νομιμότητα και η κανονικότητά της αποτελούν αντικείμενο εν εξελίξει αξιολογήσεως συνάδει με τον ίδιο τον σκοπό της διαδικασίας σχετικά με την προετοιμασία, την εξέταση και την αποδοχή των λογαριασμών, η οποία, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 58 ανωτέρω, αποσκοπεί ακριβώς στον έλεγχο της πληρότητας, της ακρίβειας και της αλήθειας των δαπανών που περιέλαβε το οικείο κράτος μέλος στις αιτήσεις του ενδιάμεσης πληρωμής. Η κατ' εξαίρεση δυνατότητα της αρχής πιστοποίησης να περιλάβει μια τέτοια δαπάνη σε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής που αφορά μεταγενέστερη λογιστική χρήση παρέχει στο κράτος μέλος τη δυνατότητα να επιτύχει την επιστροφή της δαπάνης αυτής εφόσον αποδειχθεί η νομιμότητα και η κανονικότητά της.

68 Πλην όμως, η ως άνω δυνατότητα δεν μπορεί να κλονίσει το συμπέρασμα ότι η τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής που αντιστοιχεί σε μια λογιστική χρήση αποτυπώνει το σωρευτικό συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών που έχουν εγγραφεί στο λογιστικό σύστημα της αρχής πιστοποίησης κατά την οικεία λογιστική χρήση και υποβλήθηκαν για πληρωμή στο πλαίσιο της χρήσης αυτής, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 139, παράγραφος 6, στοιχείο α′, του κανονισμού 1303/2013. Πράγματι, ακόμη και αν, σύμφωνα με το άρθρο 137, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητά της, μια δαπάνη που αναγράφεται σε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής για συγκεκριμένη λογιστική χρήση εξαιρείται, κατ' αρχάς, από τους λογαριασμούς της λογιστικής αυτής χρήσης και, στη συνέχεια, περιλαμβάνεται σε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής που αφορά μεταγενέστερη λογιστική χρήση, η τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής που αντιστοιχεί στην ως άνω μεταγενέστερη λογιστική χρήση εξακολουθεί να εκφράζει το σωρευτικό συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών που υποβλήθηκαν για πληρωμή κατά τη διάρκεια της εν λόγω λογιστικής χρήσης.

69 Για τους ίδιους λόγους, ούτε το γεγονός ότι, σύμφωνα με το άρθρο 135, παράγραφος 1, του κανονισμού 1303/2013, η αρχή πιστοποίησης μπορεί, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, να μη συμπεριλάβει δαπάνη που έχει εγγραφεί στο λογιστικό σύστημά της κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης λογιστικής χρήσης σε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής που αντιστοιχεί στην εν λόγω λογιστική χρήση, αλλά να τη συμπεριλάβει σε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής που αντιστοιχεί σε μεταγενέστερη λογιστική χρήση, μπορεί να κλονίσει το συμπέρασμα ότι το χρονικό σημείο αναφοράς για τον καθορισμό του ποσοστού συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται δυνάμει του άρθρου 139, παράγραφος 6, στοιχείο α′, του κανονισμού 1303/2013 είναι η ημερομηνία της υποβολής της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής.

70 Πέμπτον, η Ρουμανία ορθώς υπογραμμίζει ότι ο οδηγός Egesif, του οποίου το σημείο 8.1 ορίζει ότι, «[β]άσει των λογαριασμών που γίνονται αποδεκτοί, τα ποσά που θα καταλογιστούν στα Ταμεία […] θα υπολογιστούν με βάση το ποσοστό συγχρηματοδότησης που ισχύει κατά την ημερομηνία υποβολής της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής», στερείται δεσμευτικής ισχύος. Εντούτοις, το επιχείρημα αυτό είναι αλυσιτελές. Συγκεκριμένα, το συμπέρασμα ότι το ποσοστό συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται δυνάμει του άρθρου 139, παράγραφος 6, στοιχείο α′, του κανονισμού 1303/2013 είναι αυτό που ίσχυε κατά την ημερομηνία υποβολής της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής απορρέει από γραμματική, συστηματική και τελολογική ερμηνεία του εν λόγω κανονισμού και όχι από τις κατευθυντήριες γραμμές που παρέσχε η Επιτροπή στο πλαίσιο του οδηγού Egesif, οι οποίες πράγματι δεν δεσμεύουν ούτε τον δικαστή της Ένωσης ούτε τα κράτη μέλη.

71 Έκτον, στο μέτρο που η Ρουμανία προβάλλει επίσης παράβαση του άρθρου 120, παράγραφος 3, του κανονισμού 1303/2013, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η διάταξη αυτή περιορίζεται στον καθορισμό των ανωτάτων ορίων των ποσοστών συγχρηματοδότησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων που εμπίπτουν στον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση». Πλην όμως, δεν αμφισβητείται ότι το εφαρμοσθέν εν προκειμένω ποσοστό συγχρηματοδότησης δεν υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που προβλέπει η διάταξη αυτή.

72 Επομένως, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αφορά παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

73 Η Ρουμανία υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι οι σαφείς διατάξεις της εκτελεστικής αποφάσεως του 2018 περί καθορισμού του ποσοστού συγχρηματοδότησης για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος σε 85 % χωρίς διάκριση μεταξύ των λογιστικών χρήσεων, αφενός, και η έλλειψη ειδικής διάταξης στον κανονισμό 1303/2013 που να στηρίζει τη θέση της Επιτροπής, αφετέρου, δημιούργησαν στη Ρουμανία θεμιτές προσδοκίες όσον αφορά την εφαρμογή ποσοστού συγχρηματοδότησης ύψους 85 % για τους εν λόγω άξονες προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος στο πλαίσιο υπολογισμού του ποσού που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ για τη λογιστική χρήση 2017/2018. Κατά συνέπεια, η εφαρμογή, στην προσβαλλόμενη απόφαση, του ποσοστού συγχρηματοδότησης ύψους 75 %, που καθορίστηκε με την εκτελεστική απόφαση του 2015, για την εν λόγω λογιστική χρήση αντιβαίνει στην αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

74 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της Ρουμανίας.

75 Κατά πάγια νομολογία, το δικαίωμα επικλήσεως της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης προϋποθέτει τη συνδρομή τριών προϋποθέσεων. Πρώτον, πρέπει να έχουν δοθεί από τη Διοίκηση στον ενδιαφερόμενο συγκεκριμένες, ανεπιφύλακτες και συγκλίνουσες διαβεβαιώσεις, προερχόμενες από αρμόδιες και αξιόπιστες πηγές. Δεύτερον, οι διαβεβαιώσεις αυτές πρέπει να είναι ικανές να δημιουργήσουν θεμιτή προσδοκία σ' αυτόν προς τον οποίο απευθύνονται. Τρίτον, οι δοθείσες διαβεβαιώσεις πρέπει να είναι σύμφωνες προς τους εφαρμοστέους κανόνες (βλ. απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2019, Probelte κατά Επιτροπής, T-67/18, EU:T:2019:873, σκέψη 109 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

76 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή δεν παρέσχε στη Ρουμανία συγκεκριμένες, ανεπιφύλακτες και συγκλίνουσες διαβεβαιώσεις ότι το ποσοστό συγχρηματοδότησης ύψους 85 % για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος, το οποίο καθορίστηκε με την εκτελεστική απόφαση του 2018, θα εφαρμοζόταν στο πλαίσιο του υπολογισμού του ποσού που πρέπει να καταλογιστεί στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ για τη λογιστική χρήση 2017/2018.

77 Συγκεκριμένα, πρώτον, από κανένα στοιχείο της εκτελεστικής αποφάσεως του 2018 δεν προκύπτει ότι το ποσοστό συγχρηματοδότησης ύψους 85 % θα εφαρμοζόταν για τη λογιστική χρήση 2017/2018. Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 26 ανωτέρω, η εν λόγω απόφαση δεν περιέχει καμία ένδειξη ως προς τη διαχρονική εφαρμογή του ως άνω ποσοστού συγχρηματοδότησης. Το γεγονός αυτό δεν μπορεί να συνιστά συγκεκριμένη, ανεπιφύλακτη και συγκλίνουσα διαβεβαίωση εκ μέρους της Επιτροπής ότι ο εν λόγω συντελεστής θα εφαρμοζόταν για τη λογιστική αυτή χρήση.

78 Δεύτερον, η Ρουμανία δεν μπορεί να επικαλεστεί οποιαδήποτε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι το ποσοστό συγχρηματοδότησης 85 % θα εφαρμοζόταν για τη λογιστική χρήση 2017/2018, καθόσον το σημείο 8.1 του οδηγού Egesif αναφέρει σαφώς ότι τα ποσά που πρέπει να καταλογιστούν στο Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ υπολογίζονται με εφαρμογή του ποσοστού συγχρηματοδότησης που ισχύει κατά την ημερομηνία υποβολής της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής. Επισημαίνεται ότι το πρώτο κείμενο του εν λόγω οδηγού, του οποίου το σημείο 8.1 περιείχε ήδη αυτή τη διευκρίνιση όσον αφορά το εφαρμοστέο ποσοστό συγχρηματοδότησης, είχε καταρτιστεί και γνωστοποιηθεί στα κράτη μέλη ήδη από το 2016 και, επομένως, πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Μολονότι, όπως υπογραμμίστηκε στη σκέψη 70

ανωτέρω, ο εν λόγω οδηγός δεν δεσμεύει ούτε τον δικαστή της Ένωσης ούτε τα κράτη μέλη, εντούτοις εκθέτει τη θέση της Επιτροπής, οπότε ο οδηγός αυτός μπορεί να λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να καθοριστεί αν το οικείο κράτος μέλος μπορούσε να έχει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη όσον αφορά τις ενέργειες που ήταν δυνατόν να αναμένει εκ μέρους της Επιτροπής.

79 Τρίτον, με το από 17 Μαΐου 2019 έγγραφο (βλ. σκέψη 9 ανωτέρω), η Επιτροπή αρνήθηκε ρητώς να εφαρμόσει για τη λογιστική χρήση 2017/2018 το ποσοστό συγχρηματοδότησης ύψους 85 % για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος, παραπέμποντας στο σημείο 8.1 του οδηγού Egesif.

80 Τέταρτον, η Ρουμανία επικαλείται την απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2016, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (T-141/15, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:621, σκέψη 97), στην οποία το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η έλλειψη αντιδράσεως της Επιτροπής εντός συγκεκριμένης προθεσμίας δεν ισοδυναμεί με απόφαση της Επιτροπής και δεν μπορεί να συνιστά «συγκεκριμένη» διαβεβαίωση κατά την έννοια της νομολογίας. Κατά τη Ρουμανία, βάσει a contrario ερμηνείας της αποφάσεως αυτής, θα μπορούσε να συναχθεί ότι, όταν θεσμικό όργανο της Ένωσης εκφράζει θέση σε πράξη παράγουσα έννομα αποτελέσματα, όπως η εκτελεστική απόφαση του 2018, τα κράτη μέλη μπορούν να επικαλεστούν την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Εντούτοις, υπενθυμίζεται ότι, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 77 ανωτέρω, η εκτελεστική απόφαση του 2018 δεν ανέφερε ότι το ποσοστό συγχρηματοδότησης ύψους 85 % θα εφαρμοζόταν στη λογιστική χρήση 2017/2018.

81 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί ως αβάσιμο.

82 Κατά συνέπεια, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αφορά παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως η οποία προβλέπεται στο άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης

83 Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως περιλαμβάνει δύο σκέλη, εκ των οποίων το πρώτο αφορά παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως που προβλέπεται στο άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και το δεύτερο παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης.

Επί του πρώτου σκέλους που αφορά παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως η οποία προβλέπεται στο άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ

84 Η Ρουμανία υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη, διότι δεν αναφέρει ούτε τη νομική βάση ούτε τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή εφάρμοσε για τη λογιστική χρήση 2017/2018 το ποσοστό συγχρηματοδότησης ύψους 75 % για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος, όπως αυτό καθορίστηκε με την εκτελεστική απόφαση του 2015, αντί του ποσοστού συγχρηματοδότησης ύψους 85 % που καθορίστηκε με την εκτελεστική απόφαση του 2018.

85 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της Ρουμανίας.

86 Κατά πάγια νομολογία, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της επίμαχης πράξης και να εκθέτει με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία τη συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους μεν ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους για τους οποίους ελήφθη το μέτρο, στο δε αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον έλεγχό του. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να παραθέτει εξαντλητικά όλα τα κρίσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξης πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται καθώς και το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν τον σχετικό τομέα. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο όταν τα κράτη μέλη έχουν μετάσχει ενεργά στη διαδικασία κατάρτισης της επίδικης πράξης και, επομένως, γνωρίζουν τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η πράξη αυτή [βλ. απόφαση της 30ής Απριλίου 2019, Ιταλία κατά Συμβουλίου (Αλιευτική ποσόστωση για τον ξιφία της Μεσογείου), C-611/17, EU:C:2019:332, σκέψεις 40 και 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

87 Εν προκειμένω, μολονότι είναι αληθές, όπως υποστηρίζει η Ρουμανία, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αναφέρει ούτε τη νομική βάση ούτε τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή εφάρμοσε, για τη λογιστική χρήση 2017/2018, το ποσοστό συγχρηματοδότησης ύψους 75 % για τον πρώτο και τον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος, το οποίο καθορίστηκε με την εκτελεστική απόφαση του 2015, αντί του ποσοστού συγχρηματοδότησης ύψους 85 % που καθορίστηκε με την εκτελεστική απόφαση του 2018, εντούτοις το κράτος μέλος αυτό, έχοντας μετάσχει ενεργά στη διαδικασία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, γνώριζε τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η εν λόγω απόφαση.

88 Πράγματι, από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτει ότι, κατά τη συνάντηση της 15ης Ιανουαρίου 2019 (βλ. σκέψη 6 ανωτέρω) και στο από 17 Μαΐου 2019 έγγραφο (βλ. σκέψη 9 ανωτέρω), η Επιτροπή εξήγησε την πρόθεσή της να μην εφαρμόσει το εν λόγω ποσοστό 85 % παραπέμποντας, μεταξύ άλλων, στο σημείο 8.1 του οδηγού Egesif, το οποίο υπενθυμίζει ότι το ποσοστό συγχρηματοδότησης εφαρμόζεται στις δαπάνες μιας συγκεκριμένης λογιστικής χρήσης και διευκρινίζει ότι το εφαρμοστέο ποσοστό συγχρηματοδότησης είναι το ισχύον κατά την ημερομηνία υποβολής της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής.

89 Συγκεκριμένα, αφενός, η Ρουμανία εκθέτει ότι, κατά τη συνάντηση της 15ης Ιανουαρίου 2019, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι κατευθυντήριες γραμμές του οδηγού Egesif αντιτίθενται στην εφαρμογή του νέου ποσοστού συγχρηματοδότησης που προκύπτει από την εκτελεστική απόφαση του 2018.

90 Αφετέρου, με το από 17 Μαΐου 2019 έγγραφό της, η Επιτροπή εξήγησε ότι, στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του οδηγού Egesif, κάθε τροποποίηση ποσοστού συγχρηματοδότησης ισχύει μόνο για τις τρέχουσες και μελλοντικές λογιστικές χρήσεις. Η Επιτροπή διευκρίνισε ότι, κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, οι αιτήσεις πληρωμής ήταν σωρευτικές και περιείχαν τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από την έναρξη της εν λόγω περιόδου προγραμματισμού, λόγος για τον οποίο τροποποίηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης μπορούσε να εφαρμοστεί στο σύνολο των δαπανών που δηλώθηκαν κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου προγραμματισμού. Κατά την Επιτροπή, τούτο δεν ήταν όμως πλέον δυνατόν στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 διότι, δυνάμει του κανονισμού 1303/2013, οι αιτήσεις πληρωμής είναι σωρευτικές μόνο για συγκεκριμένη λογιστική χρήση, διαφορετική δε πρακτική θα ήταν αντίθετη προς την αρχή του ενιαυσίου στη λογιστική.

91 Δεν μπορεί να ευδοκιμήσει το επιχείρημα της Ρουμανίας ότι η απλή παραπομπή στον οδηγό Egesif κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας δεν μπορεί να συνιστά επαρκή αιτιολογία, δεδομένου ότι η αιτιολογία πρέπει να παρατίθεται στην προσβαλλόμενη απόφαση. Συγκεκριμένα, η αναφορά στον εν λόγω οδηγό είναι στοιχείο που αποτελεί μέρος του πλαισίου εντός του οποίου εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί αν η αιτιολογία μιας πράξης πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 296 ΣΛΕΕ, όπως προκύπτει από τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 86 ανωτέρω. Πράγματι, εφόσον γνωστοποιήθηκαν στους ενδιαφερομένους, οι εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές που υιοθέτησε η Επιτροπή διευκολύνουν την κατανόηση της προσβαλλομένης αποφάσεως και αποτελούν, εμμέσως, μέρος της αιτιολογίας της.

92 Η Ρουμανία υποστηρίζει επίσης ότι η νομολογία που απορρέει ιδίως από την απόφαση της 14ης Απριλίου 2005, Πορτογαλία κατά Επιτροπής (C-335/03, EU:C:2005:231, σκέψη 84), κατά την οποία η αιτιολογία αποφάσεως πρέπει να θεωρείται επαρκής εφόσον το κράτος μέλος που είναι ο αποδέκτης της συνεργάστηκε στενά στη διαδικασία καταρτίσεως της αποφάσεως και γνώρισε τη συλλογιστική της Επιτροπής, δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, ιδίως λόγω της «καθυστερημένης» και «αόριστης» αντιδράσεως της Επιτροπής κατά τη διοικητική διαδικασία.

93 Πάντως, ανεξαρτήτως της συμπεριφοράς της Επιτροπής, γεγονός παραμένει ότι, χάρη στη συμμετοχή τους στη διαδικασία που κατέληξε στην έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, οι ρουμανικές αρχές γνώριζαν τον λόγο για τον οποίο η Επιτροπή εφάρμοσε το ποσοστό συγχρηματοδότησης ύψους 75 % στον πρώτο και στον δεύτερο άξονα προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος για τη λογιστική χρήση 2017/2018. Συνακόλουθα, με το από 8 Μαρτίου 2019 έγγραφό τους, οι εν λόγω αρχές έβαλαν κατά της αρνήσεως της Επιτροπής να εφαρμόσει το νέο ποσοστό συγχρηματοδότησης, εκθέτοντας ότι η άρνηση αυτή στηρίχθηκε εσφαλμένα στις κατευθυντήριες γραμμές του οδηγού Egesif. Επιπλέον, η Ρουμανία επανέλαβε την επίκριση αυτή με το δικόγραφο της προσφυγής, υποστηρίζοντας ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη εφαρμόζοντας το ποσοστό συγχρηματοδότησης ύψους 75 %, το οποίο ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής. Τέλος, όπως επισήμανε η Επιτροπή, από το σύνολο των επιχειρημάτων που προέβαλε η Ρουμανία προς στήριξη της υπό κρίση προσφυγής, ιδίως όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 139, παράγραφος 6, του κανονισμού 1303/2013, προκύπτει ότι η Ρουμανία ήταν σε θέση να γνωρίζει και να εξετάσει τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η προσβαλλόμενη απόφαση.

94 Κατόπιν όλων των προεκτεθέντων, το πρώτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους που αφορά παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης

95 Η Ρουμανία υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή, υιοθετώντας «αόριστη» θέση κατά τη διοικητική διαδικασία που κατέληξε στην έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, παραβίασε την αρχή της χρηστής διοίκησης.

96 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της Ρουμανίας.

97 Η αρχή της χρηστής διοίκησης κατοχυρώνεται στο άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά το οποίο κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεών του από τα θεσμικά

και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα κάθε προσώπου σε προηγούμενη ακρόαση πριν ληφθεί ατομικό μέτρο εις βάρος του.

98 Κατά πάγια νομολογία, το δικαίωμα ακροάσεως δεν περιλαμβάνει το δικαίωμα σε κατ' αντιπαράθεση συζήτηση μεταξύ του εκδότη των προσβαλλομένων πράξεων και του αποδέκτη αυτών, αλλά εγγυάται σε όλους τη δυνατότητα να καθιστούν γνωστή, λυσιτελώς και αποτελεσματικώς, την άποψή τους κατά τη διάρκεια διοικητικής διαδικασίας και πριν από την έκδοση οποιασδήποτε αποφάσεως που θα μπορούσε να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά τους (βλ. απόφαση της 3ης Ιουλίου 2018, Transtec κατά Επιτροπής, T-616/15, EU:T:2018:399, σκέψη 145 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

99 Εν προκειμένω, πρώτον, επισημαίνεται ότι είναι αβάσιμο το επιχείρημα της Ρουμανίας ότι, πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει γνώση της άποψης της Επιτροπής και να τοποθετηθεί επ' αυτής. Αφενός, η άποψη της Επιτροπής όσον αφορά το εφαρμοστέο ποσοστό συγχρηματοδότησης ήταν γνωστή στη Ρουμανία το αργότερο από τη συνάντηση της 15ης Ιανουαρίου 2019, όπως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 87 έως 90 ανωτέρω. Ως εκ τούτου, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι το από 17 Μαΐου 2019 έγγραφο της Επιτροπής (βλ. σκέψη 9 ανωτέρω) περιήλθε στη Ρουμανία έξι ημέρες πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Αφετέρου, όπως επισήμανε η Επιτροπή, η Ρουμανία είχε τη δυνατότητα να εκφράσει συναφώς την άποψή της κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, ιδίως στην εν λόγω συνάντηση της 15ης Ιανουαρίου 2019 (βλ. σκέψη 6 ανωτέρω).

100 Δεύτερον, η Ρουμανία δεν τεκμηρίωσε το επιχείρημά της ότι η Επιτροπή επέδειξε συμπεριφορά ενέχουσα δυσμενή διάκριση κάνοντας δεκτούς τους λογαριασμούς του επιχειρησιακού προγράμματος για τη λογιστική χρήση 2017/2018 εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, ενώ, για άλλα προγράμματα, η Επιτροπή «ανέβαλε την αποδοχή των λογαριασμών». Συγκεκριμένα, η Ρουμανία δεν απέδειξε ότι, στο πλαίσιο αυτών των «άλλων προγραμμάτων», η Επιτροπή εφάρμοσε ποσοστό συγχρηματοδότησης που είχε τροποποιηθεί μετά την υποβολή της τελικής αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής, αλλά πριν από την αποδοχή των λογαριασμών που αντιστοιχούσαν σε συγκεκριμένη λογιστική χρήση.

101 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί ως αβάσιμο.

102 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως και, κατά συνέπεια, η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

103 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

104 Δεδομένου ότι η Ρουμανία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει τη Ρουμανία στα δικαστικά έξοδα.

Van der Woude Kornezov Buttigieg

Kowalik-Bańczyk Hesse

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Απριλίου 2021.

(υπογραφές)